

МІНІСТЕРСТВО НАУКИ І ОСВІТИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра нормальної і патологічної анатомії та фізіології тварин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(вибіркова фахова навчальна дисципліна)

**Технологія діагностики захворювань тварин та визначення
причин їх загибелі**

Розробник: Наталія Авраменко, доцент кафедри нормальної і патологічної анатомії та фізіології тварин, кандидат ветеринарних наук, доцент

Полтава
2022 р.

Назва навчальної дисципліни	Технологія діагностики захворювань тварин та визначення причин їх загибелі
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Вибіркова фахова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра нормальної і патологічної анатомії та фізіології тварин
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> Авраменко Наталія, кандидат ветеринарних наук, доцент <i>Контакти:</i> кабінет 19 (навчальний корпус №1)\ <i>e-mail:</i> anatomia_vet@ukr.net nataliia.avramenko@pdaa.edu.ua https://www.pdau.edu.ua/people/avramenko-nataliya-oleksiyivna
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Спеціальність Освітня програма	211 Ветеринарна медицина <i>ОПП Ветеринарна медицина</i>
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Інформаційні технології у ветеринарній медицині, Організація та економіка ветеринарної справи

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни «Технологія діагностики захворювань тварин та визначення причин їх загибелі» є вивчення студентами матеріальної основи патологічних процесів, їх причин, механізмів і динаміки розвитку і їх завершення, тобто фундаментальних засад дисципліни, з другої сторони

- вивчення нозології, морфофункціональних змін в органах, тканинах і клітинах, виявлених при патологоанатомічному розтині й особливості патологоанатомічної діагностики хвороб, що є прикладним аспектом дисципліни, який зіставляє відповідність структурно-функціональних змін з результатами клінічних, біохімічних і патофізіологічних досліджень для контролю лікувально-профілактичної роботи.

Основні завдання навчальної дисципліни «Технологія діагностики захворювань тварин та визначення причин їх загибелі» полягають у вивченні здобувачами вищої освіти:

- морфологічних проявів патології різних органів хворого організму;
- нозології, етіології і патогенезу неінфекційних, інфекційних й інвазійних хвороб, їх клініко-анатомічних форм, патоморфологічної характеристики і диференційних ознак.

Компетентності:

Загальні:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення інформації з різних джерел.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі та професії.

Фахові:

ФК 1. Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності.

ФК 2. Здатність організовувати і проводити лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження й аналізувати їх результати.

ФК 3. Здатність використовувати спеціалізовані програмні засоби для виконання професійних завдань.

ФК 4. Здатність організовувати, здійснювати і контролювати документообіг під час професійної діяльності

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Використовувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних і підприємницьких стратегій.

ПРН 2. Пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження.

ПРН 3. Володіти спеціалізованими програмними засобами для виконання професійних завдань.

Програма та структура навчальної дисципліни:

Тема 1. Технологія діагностики хвороб серцево-судинної і кровотворної систем.

Етіологічна і патоморфологічна класифікація ендокардитів. Патанатомія і патогенез травматичного епіперикардита. Артеріосклероз і атеросклероз.

Тема 2. Технологія діагностики хвороб органів дихання.

Об'ємні зміни в легенях (ателектаз, емфізема, гострий пневматоз). Патоморфологічна характеристика пневмоній.

Тема 3. Технологія діагностики хвороб органів травлення.

Патоморфологічна характеристика гострого і хронічного гастриту. Крупозне і дифтеритичне запалення кишечника. Токсична дистрофія печінки. Цирози печінки. Патоморфологічна характеристика нефритів. Патоморфологічна характеристика нефрозів.

Тема 4. Технологія діагностики хвороб нервової системи.

Тема 5. Технологія діагностики інфекційних хвороб. Бактеріальні інфекції.

Технологія діагностики гострих бактеріальних хвороб тварин. Технологія діагностики бактеріальних хвороб переважно з хронічним перебігом. Сепсис, його клініко-морфологічні форми. Сибірка тварин, її клініко-морфологічні форми, диференційна діагностика. Патоморфологічна характеристика бешихи. Диференційна патоморфологічна діагностика пастерельозу, гемофільозної плевропневмонії і гемофільозного полісерозиту в свиней. Патоморфологічна характеристика сальмонельозів тварин. Патоморфологічна характеристика ешеріхіозів тварин. Клостридіози тварин. Диференційна діагностика туберкульозу від паратуберкульозу, псевдотуберкульозу. Патоморфологічна характеристика хламідіозів тварин. Патоморфологічна характеристика мікоплазмозів тварин.

Тема 6. Технологія діагностики інфекційних хвороб. Вірусні інфекції.

Диференційна патоморфологічна діагностика класичної і африканської чуми свиней. Патоморфологічна характеристика ІНАН, ІЕМ коней. Диференційна патоморфологічна діагностика хвороби Ауескі, хвороби Тешена і сказу в свиней. Диференційна патоморфологічна діагностика геморагічної хвороби, міksomатозу і пастерельозу в кролів. Диференційна патоморфологічна діагностика чуми м'ясоїдних, інфекційного гепатиту собак, лептоспірозу. Патоморфологічна характеристика парвовірусної інфекції собак, котів і норок. Інфекційний перитоніт котів, клініко-морфологічні форми, диференційна діагностика.

Тема 7. Технологія діагностики мікозів і мікотоксикозів.

Патоморфологічна характеристика дерматомікозів. Загальна патоморфологічна характеристика мікотоксикозів тварин.

Тема 8. Технологія діагностики протозоонозів і гельмінтозів.

Патоморфологічна характеристика піроплазмідозів (бабезіоз, тейлеріоз) тварин. Патоморфологічна характеристика токсоплазмозу. Патоморфологічна характеристика кокцидіозів тварин. Цестодози тварин (ценуроз, ехінококоз, цистицеркоз), їх диференційна діагностика. Гельмінтози свиней, їх диференційна діагностика. Гельмінтози ВРХ, їх диференційна діагностика.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Номери і назви тем	Кількість годин			
	<i>(денна форма 211 ВЕТ мд 2022 (1,4 р.)</i>			
	усього	у тому числі		
л		лаб.	с.р.	
Тема 1. Технологія діагностики хвороб серцево-судинної і кровотворної систем.	14	2	2	10
Тема 2. Технологія діагностики хвороб органів дихання	14	2	2	10
Тема 3. Технологія діагностики хвороб органів травлення	14	2	2	10
Тема 4. Технологія діагностики хвороб нервової системи	14	2	2	10
Тема 5. Технологія діагностики інфекційних хвороб. Бактеріальні інфекції.	16	2	4	10
Тема 6. Технологія діагностики інфекційних хвороб. Вірусні інфекції	16	2	4	10
Тема 7. Технологія діагностики мікозів і мікотоксикозів	16	2	4	10
Тема 8. Технологія діагностики протозоонозів і гельмінтозів	16	2	4	10
Усього годин	120	16	24	80

Оцінювання результатів навчання

Формами поточного контролю знань здобувачів вищої освіти є:

опитування; виконання завдань лабораторної роботи; виконання завдань самостійної роботи; колоквиум (контрольне опитування)

Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим та навчальним планом є: залік.

Формуючи систему оцінювання результатів навчання науково-педагогічним працівником вказуються, виходячи з особливостей навчальної дисципліни: форма контролю знань успішності здобувачів вищої освіти, шкала та критерії оцінювання результатів їх навчання для поточного та підсумкового контролю із врахуванням очікуваних результатів навчання.

Форми оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	опитування	виконання завдань лабораторної роботи	виконання завдань самостійної роботи	колоквіум (контрольне опитування)	
ПРН ₁	8	8	8	8	32
ПРН ₂	8	8	8	10	34
ПРН ₃	8	8	8	10	34
Разом	24	24	24	28	100

Поточний контроль:

▪ **опитування (0-3);**

Бали	Здатність здобувача
0	ЗВО не відповів на питання з теми лекції
2	ЗВО опанував матеріал лекції частково та відповів не на всі питання відповідно програмним результатам навчання: пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження; знати принципи та методи маркетингу і менеджменту ветеринарних засобів і послуг у ветеринарній медицині; здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі та населення.
3	ЗВО опанував матеріал лекції в повному обсязі та відповів на всі питання відповідно програмним результатам навчання: пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження; знати принципи та методи маркетингу і менеджменту ветеринарних засобів і послуг у ветеринарній медицині; здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі та населення.

▪ **виконання завдань лабораторної роботи (0-3);**

Бали	Здатність здобувача
0	ЗВО не був присутній на лабораторному занятті.
0,5	ЗВО був присутній на лабораторному занятті, але не виконав завдання.
1,0	ЗВО не повністю виконав завдання лабораторного заняття.
1,5	ЗВО повністю виконав завдання лабораторного заняття, але не надав відповіді при захисті роботи.
2,0	ЗВО повністю виконав завдання лабораторного заняття але не повністю надав відповіді при захисті роботи.
3,0	ЗВО повністю виконав завдання лабораторного заняття та повністю надав відповіді при захисті роботи відповідно програмним результатам навчання: пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження; знати принципи та методи маркетингу і менеджменту ветеринарних засобів і послуг у ветеринарній медицині; здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі та населення.

▪ **виконання завдань самостійної роботи(0-3);**

Бали	Здатність здобувача
0	ЗВО не виконав самостійної роботи.
1,0	ЗВО виконав 50% завдання самостійної роботи.
2,0	ЗВО повністю виконав завдання самостійної роботи, але не надав відповіді при захисті роботи.
3,0	ЗВО повністю виконав завдання самостійної роботи та повністю надав відповіді при захисті роботи відповідно програмним результатам навчання: пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження; знати принципи та методи маркетингу і менеджменту ветеринарних засобів і послуг у ветеринарній медицині; здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі та населення.

▪ **колоквіум (контрольне опитування)(0-4);**

Бали	Здатність здобувача
0	у відповіді ЗВО відповідь на питання взагалі відсутня
1,0	у відповіді ЗВО питання не розкрито, є значні помилки та окремі положення трактуються не вірно

2,0	у відповіді ЗВО питання не розкриті, є значні помилки але окремі положення трактуються вірно
3,0	у відповіді ЗВО є невідповідності, але в загалом питання розкриті
4,0	здобувач вищої освіти повністю розкрив питання та надав ґрунтовну відповідь відповідно програмним результатам навчання: пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження; знати принципи та методи маркетингу і менеджменту ветеринарних засобів і послуг у ветеринарній медицині; здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі та населення.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Опитування	Виконання завдань лабораторної роботи	Виконання завдань самостійної роботи	Колоквіум (контрольне опитування)	Разом
Тема 1. Технологія діагностики хвороб серцево-судинної і кровотворної систем.	3	3	3	3	12
Тема 2. Технологія діагностики хвороб органів дихання.	3	3	3	3	12
Тема 3. Технологія діагностики хвороб органів травлення	3	3	3	3	12
Тема 4. Технологія діагностики хвороб нервової системи	3	3	3	3	12
Тема 5. Технологія діагностики інфекційних хвороб. Бактеріальні інфекції.	3	3	3	4	13
Тема 6. Технологія діагностики інфекційних хвороб. Вірусні інфекції	3	3	3	4	13
Тема 7. Технологія діагностики мікозів і мікотоксикозів	3	3	3	4	13
Тема 8. Технологія діагностики протозоозів і гельмінтозів	3	3	3	4	13
Разом	24	24	24	28	100

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 120 год. Кількість кредитів – 4,0. Форма семестрового контролю – залік.

Політика навчальної дисципліни

Викладання навчальної дисципліни «Технологія діагностики захворювань тварин та визначення причин їх загибелі» здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті».

Навчальна дисципліна "Технологія діагностики захворювань тварин та визначення причин їх загибелі" спеціальності 211 "Ветеринарна медицина" вивчається у другому семестрі першого року навчання і виступає як один із найбільш важливих загальних предметів професійно-наукової підготовки здобувачів наукового ступеня магістра, який закладає підвалини самостійної дослідницької роботи, надаючи змогу поєднати загальне світоглядне знання з компетентностями в галузі конкретної фундаментальної чи прикладної дисципліни в науково-дослідній практиці, осмислити предмет та специфіку науки як способу об'єктивного пізнання світу загалом та конкретної галузі зокрема, зрозуміти необхідні етапи науково-дослідної роботи: від формулювання проблеми та пошуку необхідної інформації до організації та оформлення результатів проведеного дослідження.

Дисципліна включає лекції та лабораторні заняття. Під час читання лекції доцент науково обґрунтовує, послідовно і систематизовано викладає певні наукові проблеми теми навчального предмету, ілюструє за необхідністю наочно. Лекція завжди слугує підґрунтям для поглиблення і систематизації знань, які набуваються в процесі навчальної роботи. На лабораторному занятті викладач організовує детальний розгляд теоретичних питань теми і формує їх бачення щодо практичного застосування у майбутній фаховій науковій діяльності. Для проведення лабораторних занять колективом кафедри створено методичні розробки для викладачів і методичні вказівки для здобувачів наукового ступеня магістра щодо підготовки і роботи на занятті.

Самостійна позааудиторна робота при вивченні навчальної дисципліни «Технологія діагностики захворювань тварин та визначення причин їх загибелі» полягає у підготовці до аудиторних занять, що є основним способом оволодіння навчальним матеріалом. Засвоєння тем контролюється на лабораторних заняттях відповідно до конкретних цілей шляхом усного опитування на основі вирішення конкретних прикладних задач. Відвідування аудиторних занять є обов'язковим, пропущені заняття підлягають відпрацюванню. Процедура відпрацювання залежить від причин пропуску – поважна чи неповажна. Підтвердженням поважної причини служить: довідка видана лікарем; якщо здобувач не пред'являє даних документів, то причина пропуску вважається неповажною. Для відпрацювання лекції здобувач зобов'язаний представити лектору:

- якщо лекція пропущена з поважної причини – конспект лекції, написаний на підставі плану пропущеного лекційного заняття;
- якщо лекція пропущена з неповажної причини – конспект лекції з обов'язковим опитуванням.

Відпрацювання пропущених лабораторних занять:

- з поважної причини заняття мають бути відпрацьовані упродовж 1 місяця в індивідуальному порядку з наданням відповідної довідки.

- з неповажної причини повинні бути відпрацьовані впродовж 2 тижнів.

Відпрацювання відбуваються на кафедрі згідно графіку шляхом усного опитування із пропущеної теми. При вивченні навчальної дисципліни "Технологія діагностики захворювань тварин та визначення причин їх загибелі» передбачено використання дистанційних технологій.

Здобувач повинен уникати будь-яких порушень академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачем передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної доброчесності вважається:

- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства;
- самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше публікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- обман – надання завідомо неправдивої інформації що до власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу.

Під час перебування на кафедрі здобувачі повинні:

- дотримуватись правил внутрішнього розпорядку, протипожежної безпеки та техніки безпеки;
- дотримуватись ділового стилю одягу спеціаліста-професіонала, предмети одягу повинні бути чистими та випрасуваними;
- підтримувати порядок в аудиторіях та навчальних приміщеннях;
- дбайливо та охайно ставитись до майна (меблів, обладнання, технічного оснащення);
- не виносити без дозволу речі та обладнання з навчальних кімнат кафедри, а в разі умисного пошкодження – компенсувати їх вартість в порядку, визначеному чинним законодавством;
- не допускати протиправних дій, аморальних вчинків.Здобувачу забороняється:
- порушувати графік навчального процесу і допускати невиконання навчального плану та індивідуального навчального плану без поважних причин;
- запізнюватися та пропускати заняття без поважних причин;
- протягом заняття виходити з аудиторії без дозволу викладача;

- користуватись під час занять мобільним телефоном і іншими засобами зв'язку та отримання інформації без дозволу викладача;
- займатись сторонньою діяльністю, відволікати інших здобувачів та заважати викладачу;
- використовувати медичну форму та окремі її елементи, що не відповідають санітарно-гігієнічним вимогам;
- у приміщеннях корпусу і прилеглий території заборонено палити;
- вчиняти аморальні дії, які принижують людську гідність, вживати ненормативну лексику;
- вчиняти протиправні дії та здійснювати будь-які дії, що можуть створити умови, небезпечні для здоров'я та/або життя оточуючих.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Робоча програма навчальної дисципліни, Методичні розробки для проведення лабораторних занять, Методичні розробки для самостійної роботи, презентації, відеоролики.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Борисевич Б. В., Лісова В. В. Патологічна анатомія тварин (загальна патологічна анатомія, органопатологія). Запоріжжя: Сору Art, – 2017. – 362 с.
2. Зон Г. А., Івановська Л. Б. Патологоанатомічна діагностика хвороб птиці. Суми: ВВП «Мрія-1» ТОВ. – 2017. – 156 с.
3. Зон Г. А., Скрипка М. В., Івановська Л. Б. Патологоанатомічний розтин трупів тварин. Суми: ВВП «Мрія-1» ТОВ. – 2012. – 224 с.
4. Патологічна анатомія тварин. Частина 1: Підручник / Б. В. Борисевич, В. В. Лісова, К. А. Чумаков. – Київ: Аграр Медіа Груп, – 2020. – 418 с.

Допоміжні

1. Патолого-анатомічний розтин трупів сільськогосподарських тварин з основами судової ветеринарії: Методичні рекомендації для студентів освітнього рівня – магістр та слухачів Інституту післядипломного навчання / І. В. Папченко, Ю. М. Тирсіна, М. В. Утеченко – Біла Церква, 2018 – 54 с.
2. Скрипка М. В., Туль О. І. Методичні рекомендації для лабораторних занять студентів з курсу патологічна анатомія та розтин. Полтава, – 2014. – 38 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Верховна Рада України: <http://rada.gov.ua/>
2. Державна ветеринарна та фітосанітарна служба: <http://www.vet.gov.ua/>
3. Міжнародне епізоотичне бюро: <http://www.oie.int/>
4. Національна бібліотека ім. В.І.Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>.
5. FAO: <http://www.fao.org>.
6. www.iso.org – сайт (ISO);
7. <http://www.who.int/en/> - сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ);
8. сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я тварин (Міжнародне епізоотичне бюро – МЕБ) – <http://www.oie.int/>